

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah S. Hwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Narodni tiskarni, ulica Veltušnikova št. 9.
Dopisje poslovi na uredništvo, oglase in računice pa na upravnništvo «Gorice». Če se računijo po petivrstah in če se tiskajo 1-krat po 12 vin, 2-krat po 10 vin, 3-krat po 8 vin. Če se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Politični ognjemeti.

Groze, s katero uplivajo dogodki na Antilah v srednji Ameriki, kjer bruha ogenj in žveplo ter širi strah, pogibelj in smrt celo goreče pogorje, se človek ne more prav iznebiti v teh hipih in nehoté jo vzame seboj k razmišljanju o — notranji in vnanji politiki.

Ali pa ni primerna prisposoba političnih z vulkaničnimi izbruhi? Ali ne bruha tako domača ko vnanja politika tudi svojega „ognja in žvepla“, ali nima tudi politika svojih — Antil?

Res je, da so učinki vulkaničnih izbruhov druge naravi, ali izbruhi, katerih središča so politični vulkani, recimo na Dunaju, v Budimpešti, ali če hočemo tudi v Berlinu, Londonu, Parizu in Petrogradu, imajo tudi svoje usodepolne učinke.

Ostanimo za prvo pri Dunaju in Budimpešti, kateri politično vulkanični središči pretresa še vedno — nagodbeno vprašanje. Ta vulkanična zmes naše notranje politike že dolgo pretresa temelje duvalizma, kajti razni kovarji delujejo že dolgo skrivaj na to, da bi nekaj razdrli in podrli. Ti kovarji so razni. Mej njimi je v prvi vrsti večni ministerski kandidat in nekdanji predsednik avstrijske zbornice slabe spomina baron Chlumecky, kateri bi rad strmoglavil z ministerskega sedeža dr. Koerberja in bi se sam vsedel nanj in kateri kiklop Chlumecky skrivaj ščuva ogerskega ministerskega predsednika Szella, da naj se ne poda v nikake koncesije. Za njim so seveda podvulkanični politični kovači ogerski minister Szell sam, poleg kmetijskega ministra Darany-ja s celo tropo krivonosih kiklopov Abrahamovega porekla. Vsi ti so se oprijeli taktike, da ni v ničemer odnehati avstrijski vladi in da je tako dolgo odlašati, da se dr. Koerber naveliča in popusti v čemerkoli, ako ne v vsem. In res je popustila avstrijska vlada Madjarom že v toliko, da ne zahteva od njih nobenih drugih „žrtev“, kakor da izpolnujejo po nagodbi vse dogovore in sklepe. A tudi tej prijenljivosti se translitvanski razdiralci posmehujejo, ker oni imajo danes z ves kladivo, dočim je naša državna polovica ostala samo še nakovalo. Ogerska se je razvila v važno kmetijsko deželo in dela v industriji velikanske napredke; vse gre z umetno silo, katero je nehote podpirala naša državna polovica z avtonomnimi tarifi in s trgovinskimi pogodbami, kar hočejo madjarski politiki, da bi se naj godilo tudi še nadalje. In do tega hočejo pripraviti avstrijsko vlado in parlament — ali res tudi parlament? Ne! Avstrijska poslanska zbornica je z vsemi svojimi strankami v tem jedina, da Madjarom vendar ni za prstom pustiti cele roke, in naj temu sledi, kar hoče. Prvo pa, kar utegne slediti je to, da dr. Koerber odloži svoj ščit in meč ter da na njegovo mesto stopi mož, ki bode s pomočjo § 14. osnovnih državnih zakonov rešil državno krizo za — eno leto. Ako pa bi bil ta mož — skriti kovar Chlumecky, je drugo vprašanje, kakor je tudi še zelo odprto vprašanje, ako do take krize sploh pride in ne preseka gordiškega vozla — sama krona, in to bi bil potem politični ognjemet, ki bi vse presenetil — tudi Madjare.

Na vse to pripravljajo pod polit. vulkanoma Dunaj-Budimpešta.

Ali srednjeevropske politične Antile imajo še druge svoje „vulkane“, kateri so medseboj vsi več ali manj zvezani. Vulkanu Berlin-Petrograd, katera tudi že dolgo pretresa ognjena sila nevarnih političnih dogodkov, se pripravljata na delo v velikem slogu.

V koliko pa sta ista v zvezi z Dunajem in Budimpešto, je bilo že večkrat omenjeno in je odmevalo dokaj pomenljivo tudi v avstrijskih delegacijah. Vulkan Berlin se trese pred vulkanom Petrogradom, ki je v ravni črti v dotiki s Parizom, kajti ni izključeno, da francozko-ruska dvoezveza zadá tako občuten udarec trozvezi, da se bode čutilo prav hudo tudi v ošabni Budimpešti, kar bode uplivalo tudi na vse bližnje in daljnje skrite kovarje, ki hočejo pripraviti do padca ne le našo ljubo Avstrijo, marveč tudi Slovane.

To bodo potem politični ognjemeti v smislu reka: kdor drugemu jamo koplje...

Dopisi.

Kanal 13. maja. (Izv. dop.) Kakor čujem, se bodo koncem tega meseca vršile volitve za občino Kanal, Gorenjavas, Morsko, Bodrež-Log, Lig in Vrh za dobo treh let — Res, ta doba je kratka v občini, kjer vlada red in blagostanje, v nasprotnem slučaju je pa dolga, ker tu navadno ne gre takó, kakor bi moralo biti.

Torej vsi vi prečastiti volilci, pripravite se za bližnje volitve z vso resnobo in odločnostjo! Treba, da po svojem vestnem prepričanju izvolite iz svoje srede može v novo občinsko starišinstvo, da doba treh nadaljnjih let ne bo zopet predolga. Ne imejte pri tem ozira ne na tega, ne na onega. Tu ne gre za „zameró“ na to ali ono stran, marveč za to, da bodo od Vas izbrani možje pravični in nepristranski in vredni vsega Vašega zaupanja, možje, ki bodo delali za splošno korist ljudstva.

Treba samo premisliti, koliko materialne in moralne škode in neprijetnosti zamore provzročiti nepremišljeno gospodarstvo mož, ki niso sposobni za vodstvo občinskih poslov in ki niso zmožni izvrševati naložene jim dolžnosti. V koliko zadevajo te besede naše dosedanje starišinstvo, naj vsak volilec sam preudari, da ve, kako se mu je ravnati pri bližnjih volitvah. To pa že tukaj izrečem, da se mi ne zdi kot dokaz razumnega ob gospodarstva, da nimamo občinskega zdravnika in ne cerkvenega upravitelja in da je še več drugih nerednosti v občinskih zadevah.

V prvi vrsti moram priporočati volilcem, da ne volijo ljudij, ki znajo najbolj kričati in katerim so najbolj pri srcu krčme, ki pozno hodijo spat in pozno vstajajo.

Novo izvoljenih občinskih mož čaka velika in težavna naloga za dobo prihodnjih treh let; ta je mnogo dela, vrednega pridnih rok, katerega pa ne vidijo in se ga izogibujejo sebi čneži in ljudje, katerim je deveta briga ob čna korist. Takih torej ne bomo volili. Voliti pa moramo može, ki so ravno nasprotno od tega, namreč razumne, značajne, delavne in plemenite.

In take može volimo, pa nam bo doba treh let le prehitro minula v miru in zadovoljnosti.

Iz Rodika. (Konec.) Dapa ta dopis mrgoli samih laži od naslova do „Amen“, potrjujem se svojim podpisom, sklicujoč se na c. kr. okr. komisarja g. Mozečiča, na c. kr. inženjerja g. Palese-a, na one, ki so bili prisotni konkurenčni obravnavi, razun morebiti onega gospodkega kmeta in „moža besede“, in pa na zapisnik sestavljen pri obravnavi. Da, ta zapisnik je „Sočinemu“ dopisniku dobro znan, — lahko to rečem še bolj jasno, — kakor tudi onemu, ki je kumoval pri dopisu, pa zato „Sočin“ dopisnik ni pisal le navadnih laži, ampak zlobne laži in hudobna zavijanja z očitnim namenom hujskati župljane zoper mene in zoper sveto stvar, in sicer ne mojo, ampak stvar Rodiških župljanov. Toda trdno upam, da zvičajni dopisnik „Sočin“ ne bo dosegel po tej poti svojega nepoštenega namena, nego ravno nasprotno. Saj mora biti vsacega rodiškega župljana, ki ima še količkaj vere v srcu in ljubezni do svojega od tolikih ptujcev-letovičarjev obiskovanega kraja, sram, imeti v svoji sredi cerkev, in sicer žup. cerkev, katera bi delala nečast najzadnji podružnici, pa zato bi si morali vsi složno prizadevati, da se cerkev primerno poveča, neoziraje se na zlobno hujskanje „Soč.“ dopisnika, ki pride navadno le enkrat na leto v župno cerkev — zakaj, dobro vemo — in morebiti še takrat bi najrajši ne prišel v njemu tako zopni Rodik, in ki ne stanuje v Rodiku, pa zato mu ni mar ne za Rodik, ne za kmete, ampak le za-se. Kar se tiče „umazane cunje iz Trsta“, izjavljam, da ne vem, kaj je ondi pisano. Nekaj odkritosrčnosti, četudi neradovoljne, ima vendar „Sočin“ dopisnik. Sam sebe namreč ne šteje med kmete, o katerih govori z nekim pomilovanjem in malo prikritim prezirrom (v zaupnem pogovoru tega toliko neprikriva), dočim sebe šteje vedno med posestnike, s čemur se dovolj razodeva, da namreč ni „kmet“, in svojo „ljubezen“ do kmetov. O konkurenčni obravnavi nima „Sočin“ dopisnik niti pojma. Toliko odgovarjam „Sočinemu“ dopisniku in ga vabim, naj se podpiše, — ne radi mene in Rodičanov, ker ga poznamo — ter mu slovesno obetam, da mu bom jasno dokazal neresničnost njegovega zlobnega pisarjenja. Za zdaj pošiljam le stvarni popravek v „Sočo“. Torej podpis, a ne tako zaviti, kakor se dopisnik navadno podpisuje. Lahko je skriti se za „Sočin“ hrbet ter od ondot pošiljati strupene puščice na „žegnane falote“ (na Češkem bi rekli temu „kvetomluva“ t. j. cvetlični govor, ko je ravno ta lepi maj).

Rodik, dne 13. maja 1902.

Jos. Elsnič, župnik.

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica ima danes popoldne ob 3 urah svojo sejo. Nadaljevala in najbrže tudi končala bode v tej seji razprava o proračunu poljedelskega ministerstva. To bi se bilo zgodilo že v petek, ako bi bila zbornica sklepna. Češki poslanci so bili vsi odsotni v Dunaju; to pa zaradi praznika, ki se obhaja na Češkem v čast sv. Janezu Nepomučanu.

„N. Fr. Presse“ poroča, da bo trajalo državnozbornsko zasedanje do 18. junija. Vlada obravnava s strankami o davku na vozne listke. Če ne bo upanja, da se predloga dovoli, bo vlada odgodila zasedanje. Zaradi izredno dolgega zasedanja je preliminar za državno zbornico že prekoračen za 800.000 kron.

Afera dr. Schalk-Wolfova.

V soboto je izdal poslanec Schalk brošuro, v kateri je nakupil mnogo obdolžitev proti Wolfu. Schalk je brošuro poslal vsem Wolfovim volilcem.

Ministerska kriza na Ogorskem?

„Information“ poroča iz Budimpešte, da je v ogerski vladi vkljub vsem demontijem latentna kriza. V kuloarjih drž. zbornice se govori že o eventualnem nasledniku Szellovem. Imenuje se Lukacs.

Napad na španskega kralja Alfonza XIII.

Ko se je peljal mladi španski kralj Alfonz XIII., ki je prevzel še le te dni vlado, v soboto 17. t. m. v parlament, ustrelil je nekdo proti kočiji, v kateri je sedel kralj s kraljico materjo, z revolverjem, ne da bi koga zadel. Ko je počil strel, skočila je kraljica mati po koncu, kakor da bi hotela s svojim truplom obvarovati sina. Tako se glasé nekatere vesti, došle iz Madrida, ki so pa še precej verjetne, posebno zaradi tega, ker poročajo ob jednem od tam, da so prišli te dni neki zaroti na sled, ki je imela namen kralja usmrtiti. Zaprli so namreč šest oseb ter našli v njih stanovanjih več dinamitnih patron, ki naj bi se vrgle pod voz; v katerem bi se vozil kralj. Druga poročila pa pravijo, da je napadalec Phuc — tako se namreč imenuje dotični triindvajsetletni človek — blazen ter dostavljajo, da je vrgel v kraljevo kočijo le zaljubljeno pismo, naslovljeno na ime infantinje Marije Terezije.

Po teh poročilih bil bi ta Phuc natakar, ki je bil zaradi tega odpuščen pred par leti iz službe ter odpravljen na svoj dom, kjer je jednaka pisma že takrat pisal infantinji Mariji Tereziji.

Vojna v južni Afriki.

Dopisnik „Reuterjevega“ urada v Pretoriji poroča, da so burski zastopniki pri mirovni konferenci 12. m. stavili kot pogoj za mir popolno neodvisnost, nasproti temu pa so dovolili volilno pravico za izvenburske podanike v obeh republikah. Izjavili so se tudi, da hočejo izprazniti svoje utrdbe. Ko je angleška vlada odklonila te zahteve, so predložili burski delegatje še celo vrsto pogojev, glede katerih so se izjavili, da jih hočejo priporočati Burom. Na nadaljnjih pogajanjih sta se udeleževala kapski guverner Mülner in Kitchener. Zahteva, da bi Buri smeli obdržati orožje, je bila odbita. Angleži pa so se izrekli pripravljenimi poravnati Burom vso škodo na farmah ter jim ustanoviti z nova iste. Tudi hočejo privoliti amnestijo ujetih Burom kapske kolonije... S tem pa zopet burski voditelji niso bili zadovoljni in pogajanja so se pretrgala ter so Buri izjavili, da se na noben način ne udajo. In tako bode trajala ta vojna še dalje v nedogledni čas, ker Buri so preskrbljeni z vsem še za več let.

Domače in razne novice.

Novi nadškof goriški. — V nedeljo je prinesel „Il Piccolo“ vest, da se v najkrajšem času izvrši imenovanje novega gorškega nadškofa, in sicer v osebi tukajšnjega prošta preč. g. A. Jordana. Vest se potrjuje.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedniku: G. Filip Pečenko, kavarnar v Gorici 20 K; Jeronkov France 20 K; dedič pokojnega vikarja Štefana Kerkoča volilo 200 K.

Naše upravnništvo je prejelo: Preč. g. Jos. Golja, župnik v Kozbani 10 K (ravno toliko za „Alojzijevišče“). Iskrena hvala!

Železnična delavnica v Gorici. — Deputacija, ki se je mudila te dni na Dunaju, dobila je zagotovilo, da se železnična delavnica gotovo zgradi v Gorici. Tudi se govori, da bodo pravila za deželno hipotekarno banko v najkrajšem času potrjena.

Slovanski časnikarski shod v Ljubljani. — Kakor smo poročali, bil je sklican IV. slovanski časnikarski shod za Binkošti letošnjega leta v Ljubljano. Stolica Slovenije se je za ta velevažni slovanski dogodek tudi kar naidlično

pripravila. Kajti sprejem slovanskih novinarjev v slovenski metropoli je dokaz, kako ve ceniti Ljubljana one može, ki se prihiteli na slovenska tla, da tu ukrepajo o jedni najvažnejših točk slovanskega javnega življenja, o slovanskem novinstvu.

Ker prinesemo v jedni prihodnjih števil obširno poročilo o tem znamenitem shodu, objavimo danes na kratkem to-le:

V soboto zvečer ob 7. uri bil je slovesen sprejem slovanskih žurnalistov na južnem kolodvoru. Pričakovala so jih pevska društva z zastavami, občinski zastop mesta Ljubljane in drugi narodni zastopi. Mnogo zastav od severa in juga je dospelo v Ljubljano že poprej; največ se jih je pripeljalo in sicer večinoma Čehov, Poljakov, Slovakov itd. z večernim vlakom. Došle je pozdravil v izrazitih besedah g. dr. Triller, kateremu pozdravu so sledili burni žviokli. Na to so pozdravile goste narodna dekleta v belih oblačilih ter pripela časnikarjem na prsa duhteče šopke. Ob zvokih mestne godbe pod vodstvom g. kapelnika Beniška so korakali potem gostje do pred kolodvorom pripravljenih voz, ki so jih odvedli skozi slavolok po Dunajski cesti pred „Narodni Dom“. Tu se je vršil ob 8. uri koncert češkega pevskega društva „Smetana“ iz Plzna ob ogromni udeležbi. To je bilo petje, da se je vse divilo, čast češkim slavcem! Po koncertu je bil v veliki „Sokolovi“ dvorani komers. prirejen v čast slovanskim časnikarjem obojega spola. Tu so se vrstili govor za govorom in ideja slovanske vzajemnosti je slavila svoje goreče slavje v pozno noč. Binkoštna nedelja je bila posvečena resnemu delu slovanskega časnikarskega kongresa, ki se je vršil v slavnostni dvorani „Mestnega Doma“. Tu obravnavane točke so bile preobsežne, da bi mogli že danes o njih glavnih razpravnih točk ona o ustanovitvi izključno slovanskega korespondenčnega urada in to vzpričo kričečim krivicam in tedencijoznim zapostavljanjem slovanskega časopisja od strani sedanjega v pangermanski struji se gibajočega „mejnarodnega“ korespondenčnega urada.

Shod je zaključil svoje delo še le v popoldanjih urah. Zvečer ob 7. uri je bil banket, kateri je priredila mestna občina ljubljanska v čast novinarjem v „Nar. Domu“. Da je priklopelo tu navdušenje za sveto slovansko stvar v raznih govorih na dan, ni baš treba omenjati.

Binkoštni pondeljek zjutraj so izleteli slovanski gostje v čarobno gorenjsko stran, ki pa je dihala še v pravcatem zimskem hladu, kajti sneg je po noči zapadel celo nižje vrhove gor. Vendar se je nebo zjasnilo in izlet v divjeromantičen šum in vintgar ter zares krasno slavje na Bledu se je izvršilo v splošno radost domačih in vnanjih gostov. — V terek so se podali gostje na obisk Postojnske jama ter od tod v Trst. Povsodi je donel bratom in sestram naše krvi najprisrčnejši pozdrav in je bil jasna priča, da je slovanska zavest priklila v zadnji kotiček širne slovanske domovine.

Osrednja zveza slov. novinarjev je od ministerstva potrjena. Ustanovni shod se je vršil v nedeljo ob pol 3. uri popoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Imenik porotnikov za letošnje leto: Preselj France, Lokar Anton, Lazari Hugon, Huber Domicijan, Spazzapan Štefan, Beltramini Anton, Savle Peter, Humpel Flamincij, Pasqualis Ivan, Winkler Anton, Carnelli Josip, pl. Alimonda dr. Nino, Pahor Andrej, Lorenzutti Fr., Liprandi Ernest, Cazzafura Ludovik, Križnič Anton, Saunig Ivan, pl. Braunizer France, Sfiligoj Josip, Cigoj Silvester, Nemeč Josip, Holzer Ernest, Pavlin Fr.-Silvester, Maras Jakop, Dolenc Avgust, Simčič Josip, pl. Pajer dr. Marij, Milkovič France, Reja pl. Anton, Vodopivec Anton, Carnelli Rihard, Kavčić France, pl. Zuccato Peter, pl. Gasteiger Avrelj, Terpin Ivan; namestniki: Paulin Irenej, Coos Josip, Steiner Ignac, Luzzato dr. Rajmund, Venuti Alojzij, Torelli Marin, Bisiak Ant., pl. Persa Ivan, Alpi France.

Tukajšnje veteransko društvo priredi v nedeljo 25. t. m. v Dreherjevi dvorani vojaški koncert s predavanjem. Predaval bode namreč načelnik veteranov gosp. A. Jakobi o življenju in delovanju cesarja Maksimilijana I. Začetek bode ob 5½ uri pop. K tej zabavi vabijo se vsi društveni člani in prijatelji veteranov z družinami vred. Vhod v dvorano s telovadnega trga.

Predavanje o modernih lesnih izdelkih. Dne 25. t. m. ob 9½ uri predp. predaval bode v mestni dvorani nahajajoči se v poslopju tukajšnje realke g. Alfred Springer, obrtni nadzornik pri

oddelku za pospeševanje obrtnij v trgovinskem ministerstvu.

Predavanje se bode vršilo s praktičnimi dokazi in sicer o modernih lesnih izdelkih. K temu predavanju se vabijo v prvi vrsti mizarji, strugarji itd.

Razumnikom dovolj! — V dijaških konviktih, v katerih živi večje število mladih, neizkušenih dečkov, škoduje laiko ena sama garjeva ovca imenu in časti celega zavoda. To nam potrjuje zgodovina konviktov raznih dob in krajev, naj pa je že vodstvo takih zavodov v „klerikalnih“ ali „liberalnih“ rokah. V takih zavodih se dogajajo lahko interne reči, katerih ne kaže vlačiti po časopisih. Ozirni na javnost in usmiljenje z nedolžnimi zapeljanci so poštenemu listu zadosten vzrok, da takih dogodkov ne tira v javnost. Tako vsaj postopa žurnalistika vseh narodov, le slovanski (?) list „Soča“ je tudi v tem pogledu žalostna izjema. Le poglejmo!

Predlanskim so se širile nepopoljne vesti o domačem slovanskem zavodu. Oseba, ki je dala povod takim vestem, je zapustila že pred poldrugim letom Gorico, cela reč je že bila pozabljena: kar jo izkoplje nakrat iz groba pozabnosti žurnalistična hijena, ki se pase po „Soči“.

31. dec. lanskega leta je namreč pisala: „Groza nas je obšla, ko smo take reči slišali, in pero nam zastaja.“ — 9. jan. letošnjega leta ji ni bilo prav, da so drugi listi o tem molčali. — 11. jan. se je zopet jezila, da so „klerikalni“ listi o tem molčali; razkladala je vse natančno ter hinavsko rekla: „Več nečemo pisati o tem, ker se nam, odkrito rečeno, gabi pisati — take stvari. Povedali smo le toliko, da stvar ne izgine kar tako s površja. Dalje pečati se s tem, je stvar v to poklicanih činiteljev. Prič je cel koš.“

Tako je klical prostovoljni ovaduh na pomoč policijo in sodnijo!

18. jan. trdi „Soča“, oziroma njena hijena, zopet, da je vse res, kar je pisala, pripoveduje to stvar celo v vezani besedi ter obljublja, da ne bo še molčala. In res! 21. jan. piše, da je 15 do 20 otrok prizadetih, ter pravi, da je na razpolago gospodom, ki hočejo kaj natančnejšega izvedeti. — 23. jan. vpraša radovedni ovaduh, kako hitrost uberejo zakrivljeni paragrafi proti takim zločinem. — 25. jan. in 2. februarja piše o istem predmetu ter obljubljuje, da bo o tem še pisala.

Ko je na tak način edino le „Soča“ to že davno pozabljeno stvar zopet spravila na površje, pisala je 28. februarja hinavsko-potuhnjeno: „Prisvetila je na dan afera, o kateri se je mislilo, da je že davno pokopana in pozabljena.“ — 6. marca piše v „Soči“ o teh „grozovitostih“ neki A. G.—k ter pravi, da mora to že res biti, ker „Soča“ ni dobila niti popravka. — Isto stvar omenja „Soča“ tudi 8. in 20. marca.

S tem, da je „Soča“ to stvar, ki je bila že davno pozabljena, vedno in vedno zopet pogrevala in da je klicala na pomoč „zakrivljene paragrafe“ in „poklicane činitelje“, dosegla je prvi uspeh: 4. aprila je lahko javila vsa zadovoljna, da se vrši na okrožni sodnji stroga preiskava proti 13 dečkom. Pisala je doslovno: „Zaslišano je že bilo lepo število dečkov in jih bo še! In to je prav! Naj bi se strogi preiskavi posrečilo, da spravi na dan vsi resnico o teh škandalih... Radovedni smo le, kako bo deloval „klerikalni Vertuschungsapparat“.“

Iz teh zadnjih besedij razvidimo, da je podlega denuncijanta lomil strah, da mu uide 13 mladih žrtev! Njegov strah je bil opravičen! Kazenska preiskava je ustavljena, državno pravdnštvo ni našlo povoda, da bi dalje postopalo proti tem dečkom. — S tem je rešenih 13 naših poštenih družin skrb, žalosti in strahu, s tem je rešenih 13 nadepolnih dečkov, kojih eksistenco so skušali ugonobiti naši domači denuncijanti!

Gotovo je, da tak list mora poginiti; gotovo je tudi, da mora zadeti zasluzena kazen grešnike v krogu tega lista. „Lumpje in falotje“ so le še prenedolžni izrazi za tako vrsto ljudi, za te „može“ bi bila umestna opazka v „Gorici“ o ognjeniku Mont Pelée. „Zasluzili bi, da pade nanje žareč ogenj in jih zasuje ognjena lava, da ne nastane tim večja škoda, katero delajo slovenskemu narodu“ (doslovno po zadnji „Soči“). In zdi se, da je te škodljivce našega naroda Bog že potipal: vse se maščuje že na tem svetu. Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade! Razumnikom dovolj!

Izpred sodišča. — V zadnji številki smo poročali, da sta bila obsojena napredna agitatorja Anton Drašček, kmet, in Alojzij Sekli, bivši dijak kmetijske šole, oba z Livka, zaradi falsificiranja županovega podpisa in zlorabe občinskega

pečata na enomesečno ječo. Pozabili pa smo povedati, da jih je zagovarjal dr. H. Tuma.

Vinska poskušnja. — Opozarjamo še eden krat naše čitatelje na vinsko poskušnjo, ki se bode vršila v nedeljo, dne 25. t. m. ob 9. uri popoldne v prostorih c. kr. kmetijske družbe v Gorci.

Poročilo goriške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na letnem običnem zboru dne 17. maja 1902. — Zopet je minulo jedno družbino leto. Danes zborujemo štirinajsti in se veselimo lepih uspehov preteklih družbinih let. Reči smemo, da se slovanski narod vedno bolj zaveda svoje veljave, kajti prav rad in trajno podpira vsako koristno podjetje. Marsikoga tarejo skrbi za vsakdanji kruh, marsikdo se bori za svoj obstanek, vendar po oga od tega, kar poseda, mali dar na žrtvenik domovine. Zadoljen je, ker ve, da je storil dobro delo. Pripomogel je po svojih močeh razvijati vzvišeno družbino idejo, po kateri se ohrani našo dečo zvesto veri, narodu in cesarju. Kaj je pač važnejšega za vsak narod kot njegov mladi naraščaj. Mladina je človeštva prihodnost. Za njo trudimo se tudi me ter pospešujemo njea kulturni razvoj.

Naša podružnica je priredila dne 20. aprila t. l. veselico, katera se je izvršila izborna toliko v duševnem, kakor v gnotnem obziru. Čisti dohodek t. j. 240 K se je izročil odboru „Solskega Doma“.

Mej revnejše slov. otroke se je razdelilo po zimi mnogo oblek, obuval, klobukov in jestvin. V to svrhu so nam zopet prihiteli na pomoč č. prijatelji in podpiratelji revežev ter nam blagovoljno izročili darov v denarju in blagu. Povrni jim dobri Bog njihovo usmiljenje!

Družba sv. Cirila in Metoda nas je povabila k veliki redni skupščini v Maribor. Zastopal nas je pri istej g. prof. Anton Šantel. Hvala mu!

Načelnštvo je imelo v društv. letu 7 sej.

Podružnična blagajna je imela:

dohodkov:

1. preostanek lanskega leta 93 K 46 h
2. letnina od l. 1901 258 „ — „
3. radodarni doneski 96 „ 74 „

448 K 20 h

troškov:

1. glavnemu vodstvu v Ljubljano 18. jan. 1902 250 K — h
2. božičnica in drugi mej-

letni troški 76 „ 38 „

326 K 38 h

Ako odštejemo od dohodkov 448 K 20 h

troške 326 „ 38 „

ostane v društveni blagajni 121 K 82 h.

Izvoljeno načelnštvo tekočega društvenega leta je: gospa Avgusta Šantel, prvomestnica, gospa Karolina Makuč, blagajničarica, g. Ana Dovgan, tajnica.

Namestnice: gospa Milena Papež, gospa Marija Kopač, g. čna Lavoslava K. ršič. Odbornici sta: gospa Amalija Drufovka in g. na Rožica Bizjakova.

V Gorici 17. maja 1902.

V Bovecu je umrl na binkoštno nedeljo po kratki boleznii g. Ivan Vidmar, c. k. gozdnar v poklju. Služboval je pokojnik več let na Dolenjskem in v Trnovskem gozdu. Zadnje čase je živel pri svojem sinu, dekanu v Bovecu. Bil je mož radi svojega tihega in ljubeznjivega vedenja vsem priljubljen. Svetila mu večna luč!

Iz Brd. — Novo cesto od Višnjekva do Krasnega, katero so izvršili v križnem tednu, odprli smo prometu na praznik Vnebohoda zjutraj z običajnim cerkvenim sprevodom pod vodstvom č. g. vikarja Gradenskega. — Vdeležilo se je mnogo ljudstva.

Zdaj ima večina gradenskih vikarjanov lepo novo cesto do skladovne, ki pelje iz Plavi pri Soči v Brda. Že vozijo vino po njej na Tominsko. Hvala vsem, ki so to delo podpirali!

Zahvala. — Podpisano županstvo se iskreno zahvaljuje vrlim Bovčanom, Kobaridcem, Žagarjem in Trnovcem, kateri so dne 14. t. m. prihiteli na pomoč, da se je zabil in omejil ogenj, kateri bi bil zagotovo vničil celi spodnji del Srpenice.

Zahvaljuje se tudi tukajšnji požarni straži, posebno pa gosp. načelniku in častitemu gospodu kuratu, katera sta neutrudljivo delala celi čas ognja ter previdno odredjala, da je bilo mogoče požar omejiti.

Torej še enkrat presrčna zahvala tem in vsem, kateri so pri tej veliki nesreči pomagali. Županstvo na Srpenici, dne 17. maja 1902. Roth, župan.

Poezije. — Zložil S. Gregorčič. III. — v Ljubljani. Založil Josip Gorup. Natisnila „Narodna tiskarna“ 1902. Naš pesnik S. Gregorčič nas je razveselil te dni s prekrasnim darom, namreč s III. zvezkom svojih večinoma še ne objavljenih poezij, ki obsega 175 strani. Za danes javljamo našim čitateljem le toliko, ker vemo, da bo ta vest vse prijatelje slovenske izvirne poezije iako razveselila, posebno pa one, ki so nas že večkrat povpraševali ustmeno in pismeno, kdaj da izide III. zvezek S. Gregorčičevih poezij.

Sprejme se v trgovino GOSPODIČNO

s čedno pisavo, zmožno slovanskega italijanskega in nemškega jezika, ter nekaj knjigovodstva. — Pismene ponudbe na naše upravništvo pod št. 73.

Špedicijska poslovница
Gašpar Hvalič
v Gorici,
v ulici Morelji št. 12.

Priporoča se toplo Slovence v mestu in rojakom na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje. Ker ima **tri nove zaprte vozove za prevažanje**, zagotavlja, da se blago nepoškodovano dostavlja.

Odlikovana

kleparska delavnica
Artur Makutz,
Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpepljavo strojev, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Prireja vpepljavo vode z cevni vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje za žveplanje sodov iz cinkanga železa, škropilnice proti peronospori ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozdja raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Fredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin, 2-krat po 10 vin, 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Politični ognjemeti.

Groze, s katero uplívajo dogodki na Antilah v srednji Ameriki, kjer bruha ogenj in žveplo ter širi strah, pogibelj in smrt celo goreče pogorje, se človek ne more prav iznebiti v teh hipih in nehoté jo vzame seboj k razmišljanju o — notranji in vnanji politiki.

Ali pa ni primerna prispedoba političnih z vulkaničnimi izbruhi? Ali ne bruha tako domača ko vnanja politika tudi svojega „ognja in žvepla“, ali nima tudi politika svojih — Antil?

Res je, da so učinki vulkaničnih izbruhov druge naravi, ali izbruhi, katerih središča so politični vulkani, recimo na Dunaju, v Budimpešti, ali če hočemo tudi v Berlinu, Londonu, Parizu in Petrogradu, imajo tudi svoje usodepolne učinke.

Ostanimo za prvo pri Dunaju in Budimpešti, kateri politično vulkanični središči pretresa še vedno — nagodbeno vprašanje. Ta vulkanična zmes naše notranje politike že dolgo pretresa temelje dualizma, kajti razni kovarji delujejo že dolgo skrivaj na to, da bi nekaj razdrli in podrli. Ti kovarji so razni. Mej njimi je v prvi vrsti večni ministerski kandidat in nekdanji predsednik avstrijske zbornice slabega spomina baron Chlumecky, kateri bi rad strmoglavil z ministerskega sedeža dr. Koerberja in bi se sam vsedel nanj in kateri kiklop Chlumecky skrivaj ščuva ogerskega ministerskega predsednika Szella, da naj se ne podá v nikake koncesije. Za njim so seveda podvulkanični politični kovači ogerski minister Szell sam, poleg kmetijskega ministra Daranyja s celo tropo krivonosih kiklopov Abrahamovega porekla. Vsi ti so se oprijeli taktike, da ni v ničemer odnehati avstrijski vladi in da je tako dolgo odlašati, da se dr. Koerber naveliča in popusti v čemerkoli, ako ne v vsem. In res je popustila avstrijska vlada Madjarom že v toliko, da ne zahteva od njih nobenih drugih „žrtv“, kakor da izpolnjujejo po nagodbi vse dogovore in sklepe. A tudi tej prijenljivosti se translitvanski razdiralci posmehujejo, ker oni imajo danes zares kladivo, dočim je naša državna polovica ostala samo še nakovalno. Ogerska se je razvila v važno kmetijsko deželo in dela v industriji velikanske napredke; vse gre z umetno silo, katero je nehoté podpirala naša državna polovica z avtonomnimi tarifi in s trgovinskimi pogodbami, kar hočejo madjarski politiki, da bi se naj godilo tudi še nadalje. In do tega hočejo pripraviti avstrijsko vlado in parlament — ali res tudi parlament? Ne! Avstrijska poslanska zbornica je z vsemi svojimi strankami v tem jedina, da Madjarom vendar ni za prstom pustiti cele roke, in naj temu sledi, kar hoče. Prvo pa, kar utegne slediti je to, da dr. Koerber odloži svoj ščit in meč ter da na njegovo mesto stopi mož, ki bode s pomočjo § 14. osnovnih državnih zakonov rešil državno krizo za — eno leto. Ako pa bi bil ta mož — skriti kovar Chlumecky, bi ga tudi vprašanje, kakor je tudi še zelo odprto vprašanje, ako do take krize sploh pride in ne preseka gordiškega vozla — sama krona, in to bi bil potem politični ognjemet, ki bi vse presenetil — tudi Madjare.

vulkanoma Dunaj-Budimpešta.

Ali srednjeevropske politične Antile imajo še druge svoje „vulkane“, kateri so medseboj vsi več ali manj zvezani. Vulkan Berolin-Petrograd, kateri tudi že dolgo pretresa ognjena sila nevarnih političnih dogodkov, se pripravljata na delo v velikem slogu.

V koliko pa sta ista v zvezi z Dunajem in Budimpešto, je bilo že večkrat omenjeno in je odmevalo dokaj pomenljivo tudi v avstrijskih delegacijah. Vulkan Berolin se trese pred vulkanom Petrogradom, ki je v ravni črti v dotiki s Parizom, kajti ni izključeno, da francozko-ruska dvoezveza zadá tako občuten udarec trozvezi, da se bode čutilo prav hudo tudi v ošabni Budimpešti, kar bode uplivalo tudi na vse bližnje in daljnje skrite kovarje, ki hočejo pripraviti do padca ne le našo ljubo Avstrijo, marveč tudi Slovane.

To bodi potem politični ognjemeti v smislu reka: kdor drugemu jamo koplje...

Dopisi.

Kanal 13. maja. (Izv. dop.) Kakor čujem, se bodo koncem tega meseca vršile volitve za občino Kanal, Gorenjavas, Morsko, Bodrež-Log, Lig in Vrh za dobo treh let. — Res, ta doba je kratka v občini, kjer vlada red in blagostanje, v nasprotnem slučaju je pa dolga, ker tu navadno ne gre takó, kakor bi moralo biti.

Torej vsi vi prečastiti volilci, pripravite se za bližnje volitve z vso resnobo in odločnostjo! Treba, da po svojem v estnem prepričanju izvolite iz svoje srede može v novo občinsko starišinstvo, da doba treh nadaljnjih let ne bo zopet predolga. Ne imejte pri tem ozira ne na tega, ne na onega. Tu ne gre za „zameró“ na to ali ono stran, marveč za to, da bodo od Vas izbrani možje pravični in nepristranski in vredni vsega Vašega zaupanja, možje, ki bodo delali za splošno korist ljudstva.

Treba samo premisliti, koliko materialne in moralne škode in neprijetnosti zamore provzročiti nepremišljeno gospodarstvo mož, ki niso sposobni za vodstvo občinskih poslov in ki niso zmožni izvrševati naložene jim dolžnosti. V koliko zadevajo te besede naše dosedanje starišinstvo, naj vsak volilec sam preudari, da ve, kako se mu je ravnati pri bližnjih volitvah. To pa že tukaj izrečem, da se mi ne zdi kot dokaz razumnega obč. gospodarstva, da nimamo občinskega zdravnikarja in ne cerkvenega upravitelja in da je še več drugih nerednosti v občinskih zadevah.

V prvi vrsti moram priporočati volilecem, da ne volijo ljudi, ki znajo najbolj kričati in katerim so najbolj pri srcu krčme, ki pozno hodijo spat in pozno vstajajo.

Novo izvoljenih občinskih mož čaka velika in težavna naloga za dobo prihodnjih treh let; ta je mnogo dela, vrednega pridnih rok, katerega pa ne vidijo in se ga izogibljejo sebi čneži in ljudje, katerim je deveta brigada ob čen korist. Takih torej ne bomo volili. Voliti pa moramo može, ki so ravno nasprotno od tega, namreč razumne, značajne, delavne in plemenite.

In take može volimo, pa nam bo doba treh let le prehitro minula v miru

Iz Rodika. (Konec.) Da pa ta dopis mrgoli samih laži od naslova do „Amen“, potrjujem s svojim podpisom, sklicujoč se na c. kr. okr. komisarja g. Mozečiča, na c. kr. inženerja g. Palese-a, na one, ki so bili prisotni konkurenčni obravnavi, razun morebiti onega gosposkega kmeta in „moža besede“, in pa na zapisnik sestavljen pri obravnavi. Da, ta zapisnik je „Sočinemu“ dopisniku dobro znan, — lahko to rečem še bolj jasno, — kakor tudi onemu, ki je kumoval pri dopisu, pa zato „Sočin“ dopisnik ni pisal le navadnih laži, ampak zlobne laži in hudobna zavijanja z očitnim namenom hujskati župljane zoper mene in zoper sveto stvar, in sicer ne mojo, ampak stvar Rodiških župljanov. Toda trdno upam, da zvijačni dopisnik „Sočin“ ne bo dosegel po tej poti svojega nepoštenega namena, nego ravno nasprotno. Saj mora biti vsacega rodškega župljana, ki ima še kolkaj vere v srcu in ljubezni do svojega od tolikih ptujcev-letovičarjev obiskovanega kraja, sram, imeti v svoji sredi cerkev, in sicer žup. cerkev, katera bi delala nečast najzadnji podružnici, pa zato bi si morali vsi složno prizadevati, da se cerkev primerno poveča, neoziraje se na zlobno hujskanje „Soč.“ dopisnika, ki pride navadno le enkrat na leto v župno cerkev — zakaj, dobro vemo — in morebiti še takrat bi najrajši ne prišel v njemu tako zoprni Rodik, in ki ne stanuje v Rodiku, pa zato mu ni mar ne za Rodik, ne za kmete, ampak le za-se. Kar se tiče „umazane cunje iz Trsta“, izjavljam, da ne vem, kaj je ondi pisano. Nekaj odkritosrčnosti, četudi neradovoljne, ima vendar „Sočin“ dopisnik. Sam sebe namreč ne šteje med kmete, o katerih govori z nekim pomilovanjem in malo prikritim prezirom (v zaupnem pogovoru tega toliko neprikriva), dočim sebe šteje vedno med posestnike, s čemur se dovolj razodeva, da namreč ni „kmet“, in svojo „ljubezen“ do kmetov. O konkurenčni obravnavi nima „Sočin“ dopisnik niti pojma. Toliko odgovarjam „Sočinemu“ dopisniku in ga vabim, naj se podpiše, — ne radi mene in Rodičanov, ker ga poznamo — ter mu slovesno obetam, da mu bom jasno dokazal neresničnost njegovega zlobnega pisarjenja. Za zdaj pošiljam le stvarni popravek v „Soč.“. Torej podpis, a ne tako zavit, kakor se dopisnik navadno podpisuje. Lahko je skriti se za „Sočin“ hrbet ter od ondot pošiljati strupene puščice na „žegnane falote“ (na Češkem bi rekli temu „kvetomluva“ t. j. cvetlični govor, ko je ravno ta lepi maj).

Rodik, dne 13. maja 1902.

Jos. Elsnić, župnik.

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica ima danes popoldne ob 3 urah svojo sejo. Nadaljevala in najbrže tudi končala bode v tej seji razpravo o proračunu poljedelskega ministerstva. To bi se bilo zgodilo že v petek, ako bi bila zbornica sklepna. Češki poslanci so bili vsi odsotni z Dunaja; to pa zaradi praznika, ki se obhaja na Češkem v čast sv. Janezu Nepomučanu.

„N. Fr. Presse“ poroča, da bo trajalo državnozbornsko zasedanje do 18. junija. Vlada obravnava s strankami o davku na vozne listke. Če ne bo upanja, da se predloga dovoli, bo vlada odgodila že prekoračen za 800.000 kron.

Afera dr. Schalk-Wolfova.

V soboto je izdal poslanec Schalk brošuro, v kateri je nakupičil mnogo obdolžitvev proti Wolfu. Schalk je brošuro poslal vsem Wolfovim volilecem.

Ministrska kriza na Ogorskem?!

„Information“ poroča iz Budimpešte, da je v ogerski vladi vkljub vsem demontijem latentna kriza. V kuluarjih drž. zbornice se govori že o eventualnem nasledniku Szellovem. Imenuje se Lukacs.

Napad na španskega kralja Alfonza XIII.

Ko se je peljal mladi španski kralj Alfonz XIII, ki je prevzel še le te dni vlado, v soboto 17. t. m. v parlament, ustrelil je nekdo proti kočiji, v kateri je sedel kralj s kraljico materjo, z revolverjem, ne da bi koga zadel. Ko je počil strel, skočila je kraljica mati po koncu, kakor da bi hotela s svojim truplom obvarovati sina. Tako se glasé nekatere vesti, došle iz Madrida, ki so pa še precej verjetne, posebno zaradi tega, ker poročajo ob jednom od tam, da so prišli te dni neki zaroti na sled, ki je imela namen kralja usmrtiti. Zapri so namreč šest oseb ter našli v njih stanovanjih več dinamitnih patron, ki naj bi se vrgle pod voz; v katerem bi se vozil kralj. Druga poročila pa pravijo, da je napadalec Phuic — tako se namreč imenuje dotični triindvajsetletni človek — blazen ter dostavljajo, da je vrgel v kraljevo kočijo le zaljubljeno pismo, naslovljeno na ime infantinje Marije Terezije.

Po teh poročilih bil bi ta Phuic natakar, ki je bil zaradi tega odpuščen pred par leti iz službe ter odpravljen na svoj dom, kjer je jednaka pisma že takrat pisal infantinji Mariji Tereziji.

Vojna v južni Afriki.

Dopisnik „Reuterjevega“ urada v Pretoriji poroča, da so burški zastopniki pri mirovni konferenci 12. m. m. stavili kot pogoj za mir popolno neodvisnost, nasproti temu pa so dovolili volilno pravico za izvenburske podanike v obeh republikah. Izjavili so se tudi, da hočejo izprazniti svoje utrdbe. Ko je angleška vlada odklonila te zahteve, so predložili burški delegatje še celo vrsto pogojev, glede katerih so se izjavili, da jih hočejo priporočati Burom. Na nadaljnjih pogajanjih sta se udeleževala kapski guverner Mülner in Kitchener. Zahteva, da bi Buri smeli obdržati orožje, je bila odbita. Angleži pa so se izrekli pripravljenimi poravnati Burom vso škodo na farmah ter jim ustanoviti v nova iste. Tudi hočejo privoliti amnestijo ujetih Burov kapske kolonije. S tem pa zopet burški voditelji niso bili zadovoljni in pogajanja so se pretrgala ter so Buri izjavili, da se na noben način ne udajo. In tako bode trajala ta vojna še dalje v nedogledni čas, ker Buri so preskrbljeni z vsem še za več let.

Domače in razne novice.

Novi nadškof goriški. — V nedeljo je prinesel „Il Piccolo“ vest, da se v najkrajšem času izvrši imenovanje novega gorškega nadškofa, in sicer v osebi tukajšnjega „prošta preč. g. A. Jordana“. Vest se potrjuje.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedniku: G. Filip Pečenko, kavarnar v Gorici 20 K; Jeronkov France 20 K; dediči pokojnega vikarja Štefana Kerkoča volilo 200 K.

Naše upravnništvo je prejelo: Preč. g. Jos. Golja, župnik v Kožbani 10 K (ravno toliko za „Alojzijevišče“).

Iskreza hvala!

Železnična delavnica v Gorici. — Deputacija, ki se je mudila te dni na Dunaju, dobila je zagotovilo, da se železnična delavnica gotovo zgradi v Gorici. Tudi se govori, da bodo pravila za deželno hipotekarno banko v najkrajšem času potrjena.

Slovanski časnikarski shod v Ljubljani. — Kakor smo poročali, bil je sklican IV. slovanski časnikarski shod slovanski dogodek tudi kar najodličnejši

pripravila. Kajti sprejem slovanskih novinarjev v slovenski metropoli je dokaz, kako ve ceniti Ljubljana one može, ki se prihiteli na slovenska tla, da tu ukrepajo o jedni najvažnejših točk slovanskega javnega življenja, o slovanskem novinstvu.

Ker prinesemo v jedni prihodnjih številkih obširno poročilo o tem znamenitem shodu, objavimo danes na kratkem to-le:

V soboto zvečer ob 7. uri bil je slovesen sprejem slovanskih žurnalistov na južnem kolodvoru. Pričakovala so jih pevska društva z zastavami, občinski zastop mesta Ljubljane in drugi narodni zastopi. Mnogo zastav od severa in juga je dospelo v Ljubljano že poprej; največ se jih je pripeljalo in sicer večinoma Čehov, Poljakov, Slovakov itd. z večernim vlakom. Došle je pozdravil v izrazitih besedah g. dr. Triller, kateremu pozdravu so sledili burni živiooklici. Na to so pozdravile goste narodna dekleta v belih oblačilih ter pripela časnikarjem na prsa duhteče šopke. Ob zvokih mestne godbe pod vodstvom g. kapelnika Beniška so korakali potem gostje do pred kolodvorom pripravljenih voz, ki so jih odvedli skozi slavolok po Dunajski cesti pred „Narodni Dom“. Tu se je vršil ob 8. uri koncert češkega pevskega društva „Smetana“ iz Plzna ob ogromni udeležbi. To je bilo petje, da se je vse divilo, čast češkim slavcem! Po koncertu je bil v veliki „Sokolovi“ dvorani komers. prirejen v čast slovanskim časnikarjem obojega spola. Tu so se vrstili govor za govorom in ideja slovanske vzajemnosti je slavila svoje goreče slavje v pozno noč. Binkoštna nedelja je bila posvečena resnemu delu slovanskega časnikarskega kongresa, ki se je vršil v slavnostni dvorani „Mestnega Doma“. Tu obravnavane točke so bile preobsežne, da bi mogli že danes o njih poročati, povemo le, da je bila jedna glavnih razpravnih točk ona o ustanovitvi izključno slovanskega korespondenčnega urada in to vzpričo kričečim krivicam in tendencioznim zapostavljanjem slovanskega časopisja od strani sedanjega v pangermanski struji se gibajočega „mejnarnodnega“ korespondenčnega urada.

Shod je zaključil svoje delo še le v popoludanjih urah. Zvečer ob 7. uri je bil banket, kateri je priredila mestna občina ljubljanska v čast novinarjem v „Nar. Domu“. Da je priklopilo tu navdušenje za sveto slovansko stvar v raznih govorih na dan, ni baš treba omenjati.

Binkoštni pondeljek zjutraj so izleteli slovanski gostje v čarobno gorensko stran, ki pa je dihala še v pravcatem zimskem hladu, kajti sneg je po noči zapadel celo nižje vrhove gor. Vendar se je nebo zjasnilo in izlet v divjeromantičen šum in Vinigar ter zares krasno slanje na Bledu se je izvršilo v splošno radost domačih in vnanjih gostov. — V torek so se podali gostje na obisk Postojinske jema ter od tod v Trst. Povsodi je donel bratom in sestram naše krvi najpristronejši pozdrav in je bil jasna priča, da je slovanska zavest priklila v zadnji kotiček širne slovanske domovine.

Osrednja zveza slov. novinarjev je od ministerstva potrjena. Ustanovni shod se je vršil v nedeljo ob pol 3. uri popoludne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Imenik porotnikov za letošnje leto: Preselj France, Lokar Anton, Lazari Hugon, Huber Domicijan, Spazzapan Štefan, Beltramini Anton, Savle Peter, Humpel Flamincij, Pasqualis Ivan, Winkler Anton, Carnelli Josip, pl. Alimonda dr. Nino, Pahor Andrej, Lorenzutti Fr., Liprandi Ernest, Cazzafura Ludovik, Križnič Anton, Saunig Ivan, pl. Braunizer France, Sfiligoj Josip, Cigoj Silvester, Nemeč Josip, Holzer Ernest, Pavlin Fr.-Silvester, Maras Jakop, Dolenc Avgust, Simčić Josip, pl. Pajer dr. Marij, Milko- vič France, Reja pl. Anton, Vodopivec Anton, Carnelli Rihard, Kavčič France, pl. Zuccato Peter, pl. Gasteiger Avrelj, Terpin Ivan; namestniki: Paulin Irenej, Coos Josip, Steiner Ignac, Luzzato dr. Rajmund, Venuti Alojzij, Torelli Marin, Bisiak Ant., pl. Persa Ivan, Alpi France.

Tukajšnje veteransko društvo priredi v nedeljo 25. t. m. v Dreherjevi dvorani vojaški koncert s predavanjem. Predaval bode namreč načelnik veteranov gosp. A. Jakobi o življenju in delovanju cesarja Maksimilijana I. Začetek bode ob 5½ uri pop. K tej zabavi vabijo se vsi društveni člani in prijatelji veteranov z družinami vred. Vhod v dvorano s telovadnega trga.

Predavanje o modernih lesnih izdelkih. Dne 25. t. m. ob 9½ uri predp. jačoci se v poslojpu tukajšnje reane g. Alfred Springer, obrtni nadzornik pri

oddelku za pospeševanje obrtnij v trgovinskem ministerstvu.

Predavanje se bode vršilo s praktičnimi dokazi in sicer o modernih lesnih izdelkih. K temu predavanju se vabijo v prvi vrsti mizarji, strugarji itd.

Razumnikom dovolj! — V dijaških konviktih, v katerih živi večje število mladih, neizkušenih dečkov, škoduje lahko ena sama garjeva ova imenu in časti celega zavoda. To nam potrjuje zgodovina konviktov raznih dob in krajev, naj pa je že vodstvo takih zavodov v „klerikalnih“ ali „liberalnih“ rokah. V takih zavodih se dogajajo lahko interne reči, katerih ne kaže vlačiti po časopisih. Oziri na javnost in usmiljenje z nedolžnimi zapeljanci so pošteni listu zadosten vzrok, da takih dogodkov ne tira v javnost. Tako vsaj postopa žurnalistika vseh narodov, le slovenski (?) list „Soča“ je tudi v tem pogledu žalostna izjema. Le poglejmo!

Predlaskim so se širile nepovoljne vesti o domačem slovanskem zavodu. Oseba, ki je dala povod takim vestem, je zapustila že pred poldrugim letom Gorico, cela reč je že bila pozabljena: kar jo izkoplje nakrat iz groba pozabnosti žurnalistična hijena, ki se pase po „Soči“.

31. dec. lanskega leta je namreč pisala: „Groza nas je obšla, ko smo take reči slišali, in pero nam zastaja...“ — 9. jan. letošnjega leta ji ni bilo prav, da so drugi listi o tem molčali. — 11. jan. se je zopet jezila, da so „klerikalni“ listi o tem molčali; razkladala je vse natančno ter binavsko rekla: „Več nočemo pisati o tem, ker se nam, odkrito rečeno, gabi pisati — take stvari. Povedali smo le toliko, da stvar ne izgine kar tako s površja. Dalje pečati se s tem, je stvar v to poklicanih činiteljev. Prič je cel koš“.

Tako je klical prostovoljni ovaduh na pomoč policijo in sodnijo!

18. jan. trdi „Soča“, oziroma njena hijena, zopet, da je vse res, kar je pisala, pripoveduje to stvar celo v vezani besedi ter obljublja, da ne bo še molčala. In res! 21. jan. piše, da je 15 do 20 otrok prizadetih, ter pravi, da je na razpolago gospodom, ki hočejo kaj natančnejšega izvedeti. — 23. jan. vpraša radovedni ovaduh, kako hitrost uberejo zakrivljeni paragrafi proti takim zločin- cem. — 25. jan. in 2. februarja piše o istem predmetu ter obljubljuje, da bo o tem še pisala.

Ko je na tak način edino le „Soča“ to že davno pozabljeno stvar zopet spravila na površje, pisala je 28. februarja hinavsko-potuhnjeno: „Prizvetila je na dan afera, o kateri se je mislilo, da je že davno pokopana in pozabljena“. — 6. marca piše v „Soči“ o teh „grozovitostih“ neki A. G.—k ter pravi, da mora to že res biti, ker „Soča“ ni dobila niti popravka. — Isto stvar omenja „Soča“ tudi 8. in 20. marca.

S tem, da je „Soča“ to stvar, ki je bila že davno pozabljena, vedno in vedno zopet pogrevala in da je klicala na pomoč „zakrivljene paragrafe“ in „poklicane činitelje“, dosegla je prvi uspeh: 4. aprila je lahko javila vsa zadovoljna, da se vrši na okrožni sodniji stroga preiskava proti 13 dečkom. Pisala je doslovno: „Zaslišano je že bilo lepo število dečkov in jih bo še! In to je prav! Naj bi se strogi preiskavi posrečilo, da spravi na dan vsi resnico o teh škandalih... Radovedni smo le, kako bo deloval „klerikalni Vertuschungs- apparat“.

Iz teh zadnjih besedij razvidimo, da je podlega denucijanta lomil strah, da mu uide 13 mladih žrtev! Njegov strah je bil opravičen! Kazenska preiskava je ustavljena, državno pravdnstvo ni našlo povoda, da bi dalje postopalo proti tem dečkom. — S tem je rešenih 13 naših poštenih družin skrb, žalosti in strahu, s tem je rešenih 13 nadepolnih dečkov, kojih eksistenco so skušali ugonobiti naši domači denucijanti!

Gotovo je, da tak list mora poginiti; gotovo je tudi, da mora zadeti zasluzena kazen grešnike v krogu tega lista. „Lumpje in falotje“ so le še prenedolžni izrazi za tako vrsto ljudi, za te „može“ bi bila umestna opazka v „Gorici“ o ognjeniku Mont Pelée. „Zasluzili bi, da pade nanje žareč ogenj in jih zasuje ognjena lava, da ne nastane tim večja škoda, katero delajo slovanskemu narodu“ (doslovno po zadnji „Soči“). In zdi se, da je te škodljivce našega naroda Bog že potipal; vse se maščuje že na tem svetu. Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade! Razumnikom dovolj!

Izpred sodišča. — V zadnji številki smo poročali, da sta bila obsojena napredna agitatorja Anton Drašček, kmet, novega podpisa in zlorabe občinskega

pečata na jednomeščno ječo. Pozabili pa smo povedati, da jih je zagovarjal dr. H. Tuma.

Vinska poskušnja. — Opozarjamo še eden krat naše čitatelje na vinsko poskušnjo, ki se bode vršila v nedeljo, dne 25. t. m. ob 9. uri predpoludne v prostorih e. kr. kmetijske družbe v Gorci.

Poročilo goriške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na letnem obnem zboru dne 17. maja 1902. — Zopet je minulo jedno družbino leto.

Danes zborujemo štirinajstič in se veselimo lepih uspehov preteklih družbinih let. Reči smemo, da se slovenski narod vedno bolj zaveda svoje veljave, kajti prav rad in trajno podpira vsako koristno podjetje. Marsikoga tarejo skrbi za vsakdanji kruh, marsikdo se bori za svoj obstanek, vendar po'aga od tega, kar poseda, mali dar na žrtvenik domovine. Zadovoljen je, ker ve, da je storil dobro delo. Pripomogel je po svojih močeh razvijati vzvišeno družbino idejo, po kateri se ohrani našo deco zvesto veri, narodu in cesarju. Kaj je pač vžnejšega za vsak narod kot njegov mladi naraščaj. Mladina je človeštva prihodnost. Za njo trudimo se tudi me ter pospešujemo njea kulturni razvoj.

Naša podružnica je priredila dne 20. aprila t. l. veselico, katera se je izvršila izborna toliko v duševnem, kakor v gmoetnem obziru. Čisti dohodek t. j. 240 K se je izročil odboru „Solskega Doma“.

Mej revnejše slov. otroke se je razdelilo po zimi mnogo oblek, obuval, klobukov in jestvin. V to svrhu so nam zopet prihiteli na pomoč e. prijatelji in podpiratelji revežev ter nam blagovoljno izročili darov v denarju in blagu. Povrni jim dobri Bog njihovo usmiljenje!

Družba sv. Cirila in Metoda nas je povabila k veliki redni skupščini v Maribor. Zastopal nas je pri istej g. prof. Anton Šantel. Hvala mu!

Načelnštvo je imelo v društv. letu 7 sej.

Podružnična blagajna je imela:

dohodkov:	
1. preostanek lanskega leta	93 K 46 h
2. letnina od l. 1901	258 " — "
3. radodarni doneski	96 " 74 "
	448 K 20 h

troškov:	
1. glavnemu vodstvu v Ljubljano	18. jan. 1902
	250 K — h
2. božičnica in drugi mej-	
letni troški	76 " 38 "
	326 K 38 h

Ako odštejemo od dohodkov 448 K 20 h troške 326 " 38 "

ostane v društveni blagajni 121 K 82 h.

Izvoljeno načelnštvo tekočega društvenega leta je: gospa Avgusta Šantel, prvomestnica, gospa Karolina Makuc, blagajničarica, g.čna Ana Dovgan, tajnica.

Namestnice: gospa Milena Papež, gospa Marija Kopač, g.čna Lavoslava Korsič. Odbornici sta: gospa Amalija Drufovka in g.čna Rožica Bizjakova.

V Gorici 17. maja 1902.

Iz Brd. — Novo cesto od Višnjevka do Krasnega, katero so izvršili v križnem tednu, od prli smo prometu na praznik Vnebohoda zjutraj z običajnim cerkvenim sprevedom pod vodstvom č. g. vikarja Gradenskega. — Vdeležilo se je mnogo ljudstva.

Zdaj ima večina gradenskih vikarjanov lepo novo cesto do skladowne, ki pelje iz Plavi pri Soči v Brda. Že vozijo vino po njej na Tominsko. Hvala vsem, ki so to delo podpirali!

Zahvala. — Podpisano županstvo se iskreno zahvaljuje vrlim Bovčanom, Kobaridecem, Žagarjem in Trnovcem, kateri so dne 14. t. m. prihiteli na pomoč, da se je zabranil in omejil ogenj, kateri bi bil zagotovo vničil celi spodnji del Srpenice.

Zahvaljuje se tudi tukajšnji požarni straži, posebno pa gosp. načelniku in častitemu gospodu kuratu, katera sta neutrudljivo delala celi čas ognja ter previdno odredjala, da je bilo mogoče požar omejiti.

Torej še enkrat presrečna zahvala tem in vsem, kateri so pri tej veliki nesreči pomagali. Županstvo na Srpenici, dne 17. maja 1902. Roth, župan.

Poezije. — Zložil S. Gregorčič. III. — v Ljubljani. Založil Josip Gorup. Natisnila „Narodna tiskarna“ 1902. Naš pesnik S. Gregorčič nas je razveselil te dni s prekrasnim darom, namreč s III. zvezkom svojih večinoma še ne objavljenih poezij, ki obsega 175 strani. Za danes javljamo našim čitateljem le toliko, ker vemo, da bo ta vest vse prijatelje sloverske izvirne poezije jako razveselila, posebno pa one, ki so nas že večkrat povpraševali ustmeno in pismeno, kdaj da izide III. zvezek S. Gregorčičevih poezij.

Nesreča z zrakoplovom. — Minuli pondeljek zjutraj se je podal v Parizu braziljski poslanik Severo z zrakoplovom v zrak, ker je hotel tem potom na vojne vaje v Issy. Čez nekaj časa pa zrakoplov eksplodira in se vname. Severo in njegov spremljevalec sta z gorečim zrakoplovom iz višine 400 metrov padla mrtva na zemljo vsa ožgane in polna ran.

Sprejme se v trgovino GOSPODIČNO

s čedno pisavo, zmžno slovanskega italijanskega in nemškega jezika, ter nekaj knjigovodstva. — Pismene ponudbe na naše upravnštvo pod št. 73.

**Špedicijska poslovnica
Gašpar Hvalič
v Gorici,
v ulici Morelli št. 12.**

Priporoča se toplo Sloven-
cem v mestu in rojakom
na deželi za prevažanje
vsakovrstnega blaga in po-
hištva v vse kraje. Ker ima
**tri nove zaprte vozove
za prevažanje,**
zagotavlja, da se blago ne-
poškodovano dostavlja.

Odlikovana

**kleparska delavnica
Artur Makutz,
Gorica, Ozka ulica št. 1,**

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevezema naročila za vpe-
ljava strelovodov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Pri-
reja vpeljivo vode z cevmi vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje
za žveplanje sodov iz cinkanega železa, škropilnice proti perono-
spori ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozdja
in drugih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!